

CHOCERADSKÝ ZPRAVODAJ

Chocerady • Komorní Hrádek • Vlkovec • Růženín • Samechov • Vestec

• ROČNÍK 26 • LISTOPAD - PROSINEC 2020 • ČÍSLO 6 • ZDARMA •

VÁŽENÍ SPOLUOBČANÉ,

je pro mě až neuvěřitelné, jak nám tento „zvláštní“ rok uběhl. Trochu mě mrzí, že při tak krásném 770. výročí, které naše obec má, se nepovedla skoro žádná z plánovaných akcí. Myslím si ale, že všechno má svůj čas, a jsem přesvědčená, že k sobě zase tu správnou cestu najdeme a budeme si užívat společenského života a setkávání tak jako v minulých letech. Přes všechna úskalí, která nám rok 2020 přinesl, jsem se potkávala s lidmi vždy s úsměvem a pochopením ke všemu, co se kolem odehrávalo, všichni byli trpěliví a mysleli nejen na sebe, ale i na ostatní.

Pro mnoho lidí je současná situace opravdu složitá, ale je potřeba se snažit i v této nelehké době hledat aspoň drobné radosti a trochu optimismu a vidět hezké věci, které máme kolem sebe. Jsem opravdu ráda, že můžeme zveřejnit v tomto čísle tolik příkladů lidské solidarity a pomoci potřebným, což není vždy samozřejmostí. Je moc hezké dát druhým úsměv, vlídné slovo, podat pomocnou ruku, když to právě potřebují. Někdy stačí opravdu velmi málo... Za to patří všem velké díky.

Každý rok zahajujeme krásné období adventu společně u vánočního stromu a na závěr si vánoční strom na návsi rozsvítíme. Letos je ale vše jinak. Všichni víme, že je to opravdu krásná akce, hlavně pro děti a myslím, že si toto předvánoční setkávání oblíbila spousta lidiček, našich přátel a kamarádů. Je pro mě vždy hezké a až slavnostní, že se setkávám i s lidmi, které třeba celý rok nevidím, a vždy si vážím úsměvů, pohody a klidu, který ze všech tak nějak vyzařuje. Těším se už dnes na příští rok, až se zase na návsi sejdeme.

Přeji vám všem krásné prožití vánočních svátků, abyste při setkáních se svými nejbližšími, mezi cukrovím, dárky, pohádkami..., zkrátka v oné neobyčejné vánoční atmosféře aspoň na chvíli zapomněli na starosti a nabrali sílu pro další všední dny. Doufejme, že v novém roce nás bude čekat více dobrých zpráv a životy nás všech se budou moci vrátit do obvyklých kolejí. Hodně zdraví, dobré nálady, úsměvů a optimismu všem!

Eva Bubnová, starostka obce

Za letošní krásný vánoční smrk
děkujeme rodině Klírových

OBEC CHOCERADY UDĚLILA ČESTNÉ OBČANSTVÍ

U příležitosti 770. výročí obce Chocerady a významného životního jubilea schválilo zastupitelstvo obce dne 7. prosince 2020 udělení čestného občanství obce Chocerad **pplk. Peteru Rusnákov** za dlouholeté úsilí o zachování historického odkazu obce Chocerady a zámku Komorní Hrádek.

Mnozí z vás si ho jistě vybaví jako nezapomenutelného průvodce historií při dnech otevřených dveří na Komorním Hrádku. Pan Peter Rusnák za léta strávená v zámekském archivu shromáždil a zpracoval úctyhodné množství historických dokumentů, z nichž mnohé se týkají bezprostředně naší obce. Obsáhlejší medailonek o životě současného zámekského kastelána bychom rádi zveřejnili v některém příštím čísle zpravodaje.

Přejeme panu Rusnákov do dalších let hodně dalších tvůrčích aktivit, zdraví, spokojenosti a pohody v osobním životě. A těšíme se na další setkávání

Eva Bubnová, starostka obce

VÁŽENÍ OBČANÉ!

I v letošním roce se k vám obracím, abych vám popřál klidné prožití adventu a vánočních svátků a úspěšný vstup do nového roku 2021. Končící rok byl obdobím mnoha změn – život

naruby obrátila naší zemi neznámá a nevyzpytatelná nemoc a situace, do kterých jsme se v jeho průběhu dostávali, bychom si ještě před rokem jen stěží představovali. Můžeme ale snad již v tuto chvíli parafrázovat slova Winstona Churchilla z roku 1942: „Tohle není konec. To není ani začátek konce. Je to ale snad konec začátku.“ V příštím roce nás všechny čeká hodně práce – návrat k původnímu běhu věcí před zaváděním vládních opatření nebude jednoduchý. Jsem proto velmi rád, že v tuto dobu potkala náš Středočeský kraj významná změna ve vedení a že jej povedou lidé zkušení a dobře znalí samospráv. Rád budu kolegům ze STAN a koaliční ODS nápomocen v řešení dlouhodobých problémů, které kraj trápí například v oblasti dopravy nebo školství.

Mým předsevzetím bylo hned na začátku mého mandátu navštěvovat jednotlivé obce mého obvodu, což byla jedna z věcí, kterou jsem musel bohužel v letošním roce omezit. Snad tedy v tom nadcházejícím se s vámi budu moci setkat osobně.

Váš senátor Zdeněk Hraba

Ve dnech **22. - 31. prosince 2020** bude Obecní úřad Chocerady uzavřen.

Úřední hodiny v době nouzového stavu:
pondělí **8 - 13 hodin**
středa **13 - 17 hodin**

PODĚKOVÁNÍ

Vážení spoluobčané, děkuji vám za péči a pomoc, kterou jste věnovali paní Julii Tomešové. Především bych chtěl poděkovat vážené paní Neprašové a vážené paní Táborské! Velice si vážím jejich ochoty, laskavosti a zastání. Bez takovéto vzácné pomoci by moje babička nebyla schopna v posledních letech plnohodnotně sama žít ve svém domku.

Moje babička miluje Chocerady naděvše a velice nerada opouštěla svůj domek a milovaný kraj! Bylo to velmi náročné, ale v novém bydlení má speciální celodenní péči a velmi pozorný personál.

Ještě jednou vám děkuji a přeji veselé Vánoce a láskyplný nový rok. Pevně zdraví všem občanům Chocerad.

S úctou Ladislav Tomeš, vnuk

VÁNOČNÍ STROM V SAMECHOVĚ

Vážení spoluobčané, sousedé!

Situace kolem epidemie nemoci covid-19 a aktuální vládní opatření nám bohužel neumožnily tradiční společné setkání při rozsvícení vánočního stromu na samechovské návsi. V těchto dnech si možná více než kdy jindy uvědomujeme, že bychom možnost společných setkání neměli brát jako samozřejmost a rutinu. Vánoční strom a ozdobená hasičská zbrojnice se však i letos pro potěšení nás všech rozsvítily, a to první adventní neděli 29. 11. 2020. Dovolte, abychom vám všem srdečně popřáli krásný adventní čas, spokojené a klidné Vánoce a v nadcházejícím roce především zdraví, osobní i pracovní spokojenost a brzký návrat k „normálnímu“ životu. Těšíme se na společný rok 2021!

Členové SDH Samechov

SVOZY ODPADŮ V ROCE 2021

V příštím roce bude pokračovat systém svozů zavedený v letošním roce, kdy do domácností přibýly kromě černé popelnice na směsný komunální odpad i žlutá popelnice na plast a hnědá na bioodpad.

Zásadně se nemění ani harmonogram svozů. Svoz směsného komunálního odpadu je vždy v pondělí v lichém týdnu. Aby tento systém nebyl narušen, proběhnou na přelomu roku **2 svozy po týdnu, tj. pondělí 28. prosince a následující pondělí 4. ledna**. Poté už budou následovat pravidelné 14denní svozy. Také by měly být navíc 2 svozy bioodpadu, 1x v lednu, 1x v únoru.

Prodej známek na rok 2021 bude zahájen v pondělí 4. ledna. Kromě známky obdrží občan i tištěný harmonogram svozů pro r. 2021. Ten bude rovněž k nahlédnutí na webových stránkách obce Chocerady.

Vzhledem k vládním opatřením a z nich vyplývajících omezení úředních hodin, budou při svozech tolerovány známky 2020 ještě v únoru. **První svoz na nové známky 2021 bude v pondělí 1. března** (9. týden).

Ceny svozů pro rok 2021 se oproti loňskému roku zvýšily více, než jsme předpokládali. V nejbližším období musíme počítat s tím, že ceny za odpady stále porostou, a jak už jsme psali v minulých číslech, jen velmi efektivním tříděním a především nevytváření zbytečných odpadů můžeme zabránit skokovému nárůstu. Schválená novela zákona o odpadech představuje zatím pro obce velkou nejistotu. Bude platit od 1.1.2021, ale prováděcí vyhláška k ní zatím není, takže detaily nového předpisu zatím nejsou jasné a obce ani svozové firmy netuší, co vlastně příští rok v odpadech přinese.

Obec likvidaci odpadů každoročně dotuje, v roce 2019 doplácela „jen“ 640.000 Kč, v letošním roce to bude už 1.000.000 Kč. Předpoklad pro příští rok je ještě vyšší, proto zastupitelstvo obce schválilo navýšení cen svozů, aby se podíl obce alespoň udržel na podobné výši.

OÚ

14denní svoz každé pondělí v lichý týden	Objem nádoby			
	80 l	120 l	240 l	1.100 l
Plastová nádoba v nájmu od svozové firmy pro celoročně obývané nemovitosti	1.800 Kč	2.200 Kč	3.100 Kč	12.000 Kč
Rekreační nemovitosti užívané po část roku	Sezónní známka květen - říjen (13 svozů)		1.550 Kč	x
	Pytle s logem svozové firmy (6 svozů)		x	800 Kč
jednorázový svoz = pytel nad rámec ročního poplatku	x	125 Kč	x	x

Významná životní jubilea

Se souhlasem jubilantů uvádíme významná životní výročí našich spoluobčanů

listopad 2020

Svobodová Dana, Chocerady, 70 let

Svoboda Ladislav, Samechov, 75 let

prosinec 2020

Procházková Marie, Chocerady 93 let

Trojan Petr, Vlkovec, 75 let

Mareš Vladislav, Chocerady, 90 let

Voltrová Eva, Chocerady, 92 let

Javůrková Věra, Vlkovec, 70 let

Loubal Jan, Chocerady, 70 let

Všem oslavencům přejeme hodně zdraví, štěstí a osobní spokojenosti

Obecní úřad Chocerady

PODĚKOVÁNÍ

Vážení spoluobčané,

během října, kdy opět začal prudký nárůst pandemie onemocnění covid-19, jsme se obrátili s žádostí o pomoc na obecní úřady, firmy a podnikatele v našem regionu. Čelíme nyní nejtěžší zkoušce, jaké kdy bylo naše zdravotnictví vystaveno. V našich ordinacích v Choceradech a Ostředku poskytujeme zdravotnické služby v první linii, a proto musíme pohlížet na každého pacienta jako na potenciálně nakaženého. V takové době je velmi náročné zajistit provoz ordinací a vyhlášením nouzového stavu byla situace kritická.

Během pandemie je zároveň potřeba se postarat o pacienty s dalšími závažnými akutními onemocněními a také o pacienty chronické. Abychom mohli zajistit provoz, bylo potřeba doplnit nejen stav zásob materiálu pro osobní ochranu (respirátory, nano-textilie, ochranné obleky, rukavice, aj.), ale také provádět účinnou dezinfekci prostoru zdravotnického zařízení (kompaktní čističe vzduchu, ozónové generátory a bezdotykové dávkovače na dezinfekci rukou pacientů i zdravotnického personálu).

Formou finančního nebo věcného daru nás k 30. listopadu 2020 podpořili: OÚ Chocerady, OÚ Ostředek, OÚ Hvězdovice, AGRO Přestavky a.s., Jiří Valík z Hvězdovic, OMNIP spol. s r.o. Teplýšovice, SPZV Ostředek a.s., Jiří Sadílek z Ostředka, David Beran ze Šternova, Kocábek Milan z Chocerad. Za nestátní zdravotnické zařízení ANALYSIS s.r.o. děkuje

MUDr. Zdeněk Šimbera

KNIHA O CHOCERADECH

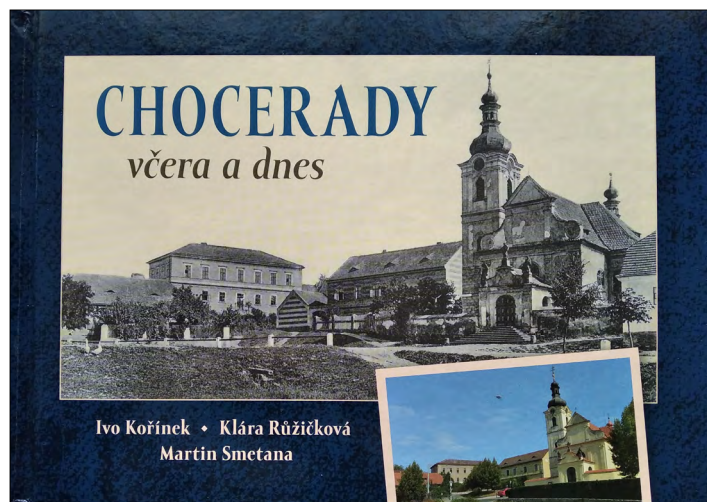
Kniha „Chocerady včera a dnes“, kterou obec vydala k výročí 770 let od první zmínky o Choceradech, je na světě a pro všechny, kdo mají Chocerady rádi a zajímají se o jejich minulost, bude, doufejme, hezkým předvánočním dárkem. Tato kniha je především obrazovým dílem, a tak se do ní zdaleka nevešlo všechno, co by se k historii Chocerad dalo napsat. Hodně podkladů je již nashromážděno a další zajímavá fakta a souvislosti se nám podařilo získat díky vzpomínkám pamětníků, které jsme kvůli knize oslovili. Takže rozhodně přemýšlíme o pokračování v podobné činnosti a vydání další obsáhlejší knihy o Choceradech 😊

Jeden z nejpádnějších důvodů, který nás vede k této myšlence, je ten, že naše obecní kronika sice končí rokem 1967, ale opravdu dobře vedená je jen do 40. let. A nad děním v poválečném období a dále se prostírá víceméně mlha, ze které jen tu a tam vykukuje nějaká kusá informace. Přitom život v obci se v poválečných letech velmi radikálně proměňoval. Důvod je nasnadě, nebylo rozhodně jednoduché v tak složité době popisovat události věrně a zároveň v souladu s novým režimem, a spousta věcí nebyla proto raději popsána vůbec.

Strohost záznamů je navíc dílem jistě způsobena i tím, že léta 1945 – 59 zapisoval MUDr. Bohumil Musil zpětně a následně roky 1961 – 66 vepsal do kroniky zase už jen na základě Musilových poznámek místní učitel Jan Honsa, v pořadí pátý a na dlouho poslední kronikář obce (jeho záznamem z roku 1967 kronika na 40 let skončila). Informační mezera tedy de facto začíná mnohem dříve, než rokem 1968.

Chceme-li složit co nejvěrnější obraz, je zapotřebí najít co nejvíce střípků, prostudovat v archivu uložené oficiální dokumenty (např. zápisy z jednání MNV a jeho komisí apod.), spojit je se vzpomínkami pamětníků a v ideálním případě i s uchova-

nými rodinnými dokumenty – fotografiemi, úředními listinami, dopisy atd. Chocerady jsou plné příběhů, které by bylo škoda nechat zapadnout. Pro příklad naleznete v tomto čísle příběh Parbusovy cukrárny, který tu můžeme uveřejnit díky ochotě, se kterou rodinné dokumenty vyhledaly a zapůjčily vnučka a pravnučka cukráře Parbuse, paní Jana Havlíčková a Martina Kamelská.

Pokud vás tedy třeba nad novou knihou napadnou vzpomínky na doby minulé nebo máte ve svém rodinném archivu fotografie, kde jsou kromě osob vidět i domy nebo okolí obce, nebo dokumenty, které by mohly obohatit historický fond naší obce, budeme velice rádi, když se o ně jakoukoliv formou budete ochotni podělit – sepsat, vyprávět, půjčit k okopírování.

Všem, kdo nám pomohli při doplňování informací pro texty v nové knize, ještě jednou moc děkujeme.

Klára Růžičková a Ivo Kořínek

KNIOVNA JE OPĚT OTEVŘENA

Milí přátelé, s podzimem a právě přicházející zimou se k naší velké radosti bohatě rozrostla virtuální galerie fotografií okolní přírody. Všechny obrázky najdete na webových stránkách obce. Do výzvy OKAMŽIKY PROMĚN se kromě výtvarného oboru ZUŠ zapojila dokonce i základní škola Chocerady, jejich galerii můžete shlédnout na FB školy. Všem, kdo přispěli svým snímkem, moc děkujeme a těšíme se na další, teď již spíše zimní obrázky. Příjemně nás překvapilo, kolik dětí se výzvy zúčastnilo a o některé z jejich podařených fotografií se rádi podělíme i zde, ve zpravodaji. Je milé, že i zástupci nejmladší generace se umí rozhlédnout se zalíbením kolem sebe, že je čistá krása krajiny oslovuje, láká k procházkám a inspiruje k tvorbě. Vžité pravdy o mobilové generaci, která prakticky žije ve virtuálním světě a nic jiného ji nezajímá, není možná nutně brát tak doslova. A to nás opravdu těší!

V prosinci končíme již v pořadí 4. se-

mestr Virtuální univerzity třetího věku pořádané ČZU v Praze – Suchdole. Mnozí z nás už absolvovali pět přednáškových cyklů a na konci příštího semestru uzavřeme 6. cyklem jednu etapu studia slavnostní promoci. Uteklo to jako voda, bohužel poslední měsíce jsme se nemohli scházet a každý studoval individuálně. Rozhodně chceme v této akci pokračovat, a pokud se chcete k nám přidat, informujte se v knihovně – začínáme v únoru (podrobněji v příštím zpravodaji).

Od prvního prosincového týdne knihovna opět funguje, samozřejmě za zvýšených bezpečnostních a hygienických opatření. Pohodu Vánoc si jinak než s knihou v ruce neumíme představit, proto si přijďte vybrat k nám, co kdyby se Ježíšek se svým výběrem netrefil...nabízíme mnoho novinek, společenských her, audioknih a periodik.

Nakonec tajný tip na dárek – co třeba darovat svým nejbližším průkazku na celý rok do knihovny? Rozhodně vás to finanč-

ně nezruinuje, ale zato téměř zaručeně potěší a překvapí obdarovaného 😊

Přejeme klidné svátky a hlavně pevné zdraví v celém dalším, věříme, že trochu veselejším, roce!

Lucie Vrtalová a Jiřina Hanová

KNÍŽNÍ NOVINKY

Kate Morton – **Hodinářova dcera**

Robert Bryndza – **Milha nad Shadow sands**

Petra Soukupová – **Věci, na které nastal čas**

Jakuba Katalpa – **Zuzanin dech**

Jana Poncarová – **Alžběta a Nina**

Táňa Keleová-Vasilková – **Rodinné klubko**

Magda Váňová – **Herečka**

František Niedl – **Cesty rytířů**

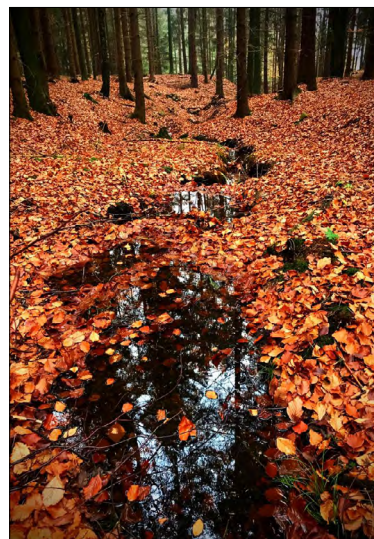
Z PODZIMNÍ FOTOGALERIE OKAMŽIKY PROMĚN

Sebastian Rebec

Tereza Cabalková

Vendelín Jíra

PROSINCOVÁ SBÍRKA POTRAVIN A DROGERIE

Farní charita Mnichovice má dlouhodobě podporu z obce Chocerady jak ze strany vedení obce, tak od občanů. Velkou akcí byla prosincová sbírka potravin, která nám doslova vyrazila dech. Přízemí úřadu bylo zaskládáno mnoha krabicemi potravin a drogerie, základ nakoupila a darovala obec, cca za 6 tis. Kč. Celé odpoledne 2. prosince pak dary od občanů přijímaly a třídily Martina Kamelská a Týna Hamáčková, za to jim patří velký dík. A také Tondovi Šimkovi za pečlivé „zapuclení“ auta tak dokonale, že se všechno vešlo. Když jsme ho zaplnili do po-

slední skuliny, odhad nákladu byl cca 700 kg. To nám vystačí na 2-3 rozvozy potravinové pomoci, kterou děláme 1x měsíčně.

Dále jsme dostali 30 mikulášských balíčků, které jsme rozdali všem dětem, jejichž rodinám se snažíme pomáhat – nejde tedy jen o choceradské děti, ale i o přespolní. O to víc si tohoto přístupu k práci charity vážíme a děkujeme obci za příspěvek i za přípravu balíčků.

Za poslední měsíc nám přibýly dvě rodiny, takže nyní pomáháme ve 13 domácnostech a každý měsíc jezdíme také do

Potravinové banky Central v Modleticích, kde kromě trvanlivých potravin a menšího množství drogerie dostáváme chlazené výrobky s nutností spotřeby ten nebo následující den a také ovoce a zeleninu.

Díky této potravinové sbírce máme sklad šikovně naplněný věcmi tak, abychom z nich udělali užitečné balíčky potravin, ze kterých se dá vařit a péct. Někdy se třeba na nás nedostane mouka nebo dostaneme pro 13 domácností jen jednu krabici těstovin, ale dostaneme ledové čaje, kolové nápoje... Děti zajásají, ale svačina ani večere to není. Proto jsem velmi ráda, že můžeme lidem vozit hlavně to, z čeho jde navařit nebo napéct několik jídel. Pro potřebné rodiny budou balíčky milým předvánočním dárkem a byli bychom rádi, kdyby se tato sbírka stala tradicí.

V lednu se chystáme na Tříkrálovou

sbírku, v těchto dnech stále věříme, že se bude moct uskutečnit jako vždy za přítomnosti koledníků v ulicích. Pokud by tomu tak nebylo a kvůli opatřením proti koronavirové epidemii by nebylo možné obcházet po domácnostech, bude sbírka pobíhat online. Sledujte informace na facebooku, letáčky v obci a potvrzení akce bude rozesíláno i přes obecní sms.

Na závěr znovu velice děkujeme obci Chocerady, dlouholeté spolupracovnici s charitou Martině Kamelské, dále Týně Hamáčkové, Lucce Vrtalové, Toníkovi Šimkovi a Taťaně Vycpálkové za zorganizování sbírky na úřadě a samozřejmě velký dík patřící asi šedesáti dárčům z Chocerad, včetně jedné paní učitelky, která přišla s celou třídou.

Lucie Procházková,

Farní charita Mnichovice

HRÁTKY S MIKULÁŠEM

Letos jsme si cvičení s dětmi moc neužili, na podzim jsme ani nestihli první hodinu a tělocvičny nám zavřeli. Nyní se situace trochu zlepšila, proto jsme mezi nás pozvali Mikuláše s andělem a malými čertíky a společně připravili dětem alespoň malou

dávku cvičení, rodičům setkání a vůbec všemu dodali nádech nadcházejících Vánoc. A protože do tělocvičny ještě v takovém množství lidí nemůžeme, zvolili jsme krásný venkovní prostor před kostelem.

V parku na návsi a v okolí rybníka bylo připraveno šest úkolů, k tomu šest hádanek a děti měly za úkol nejen splnit cvičební úkol, ale také odpovědi hádanek dopsat (případně s pomocí rodičů) do křížovky, kterou dostaly od anděla. S tajenkou pak vystoupaly na nebeské schody k Mikulášovi, kde dostaly sladkou odměnu.

Děti přišlo hodně, rodičů ještě víc a po

dlouhé době naše návsi na pár hodin ožila. Ozdobený vánoční stromek s betlémem atmosféru pěkně doplnily, a kdo si počkal do setmění, třeba u dobrého svařáčku, dočkal se i rozsvícení.

Ivana Černá, T. J. Sokol Chocerady

KARATE MASADA - BILANCE ROKU

Po dlouhé covidové výluce jsme na konci roku a bilancujeme. Z možných deseti měsíců jsme odtřenovali tři a absolvovali 3 dny letního příměstského tábora. Tábora se zúčastnilo 33 dětí a celoroční soutěže MASADA CUP 2020 v kroužcích karate a basketbalu 86 dětí z choceradské ZŠ.

Nejúspěšnějšími mladými basketbalisty a basketbalistkami byli V. Martínková, J. Jeřábek, M. Martínek a V. Mokrošová. Nejúspěšnějšími mladými karatisty a karatistkami byli R. Špalek, T. Vejvodová, E. Šmídová a V. Šandová. Celkovými vítězi celoroční soutěže MASADA CUP 2020

se stali 1. J. Jeřábek, 2. V. Mokrošová, 3. D. Smetanová a 4. V. Šandová.

Všem gratulujeme a do příštího roku 2021 přejeme hlavně zdraví a ničím neomezované školní vyučování. Těšíme se všichni na volná a přístupná sportoviště i tělocvičny. Sportu zdar!

Viktor Vejvoda, hlavní trenér a předseda klubu

JAK UDĚLAT RADOST SOBĚ I PŘÍRODĚ - KOSMETIKA A PÉČE O TĚLO

Tentokrát bychom se s vámi rády podělily o tipy na šetrnější kosmetiku, v druhé části článku se pak budeme věnovat alternativám produktů, které denně používáme při péči o tělo, jež vedou ke snížení odpadu.

Kůže je největší orgán našeho těla a možná si ani neuvědomujeme, jak moc je v kontaktu s různými chemikáliemi, které přes ni do našeho těla vstupují (a usazují se tam, protože naše tělo je nedokáže zpracovat). V této době již existuje mnoho značek přírodní kosmetiky, a to jak pečující, tak dekorativní. Běžná kosmetika obsahuje často ropné deriváty (vazelína, parafín), formaldehyd, těžké kovy, hliník, kafr, chemické konzervanty, syntetické parfémové barviva či chemické UV filtry.

Naproti tomu přírodní kosmetika využívá sílu bylinek, lisovaných olejů, jako konzervanty fungují přírodní složky, není testovaná na zvířatech, atd. Co přírodní kosmetika nesmí obsahovat (a běžná kosmetika obsahuje) se dá lehce na internetu dohledat, jedná se o velký výčet složek. Pro nejrychlejší orientaci ve značkách je dobré se řídit certifikáty - u české přírodní kosmetiky hledejte značku CPK (Certifikovaná přírodní kosmetika) či CPK Bio, u zahraniční kosmetiky pak BDIH, Ecocert, NATRUE, Cosmebio, DEMETER a další. Řekla bych, že mezi nejznámější a nejoblíbenější české značky přírodní kosmetiky patří Weleda, Nobilis Tilia, Saloos či Havlíkova přírodní apotéka, ale existují samozřejmě i další, zahraničních značek je mnohem více. Co se týče přírodní dekorativní kosmetiky, výběr je opět veliký, ale většinou ze zahraničních značek.

Co se týče sprchových gelů, šamponů a intimních emulzí, i tam platí vše výše uvedené. To, že je z těla smyjeme, ještě nezna-

mená, že škodliviny na kůži nezůstávají a nepronikají do našeho těla. Přírodní sprchové gely odstraňují nečistoty z pokožky, aniž by ji vysušovaly, výborné jsou i sprchové oleje (české např. od již uvedené značky Saloos). V neposlední řadě i intimní emulze jsou mnohem šetrnější, pokud použijete přírodní varianty (české opět od Saloos, Nobilis Tilia, atd.).

Deodoranty, resp. používání antiperspirantů, máme asi nejvíce spojené se škodlivostí pro náš organizmus. I zde, a to především v oblasti deodorantů, se nabízejí šetrnější (a účinné) varianty. Výběr je veliký - přírodní deodoranty existují jak kuličkové, tak tuhé, krémové i ve spreji. Já osobně mám velmi oblíbenou slovenskou značku Ponio.

Podobně jako výše u přírodní kosmetiky, i u zubních past platí, že složky v nich obsažené se nám dostávají do těla. Opět se v drtivé většině jedná o chemikálie, synteticky vyrobené příchutě, barviva, atd. Možná překvapivá informace může být, že správné čištění zubů je hlavně o jejich mechanickém vyčištění, ne o použité pastě/ústní vodě (ty napomáhají spíše k svěžímu dechu). Můžete mít tak krásné a zdravé zuby i v případě, že si vyberete z nabídky přírodních past (např. pasty od české firmy Energy, dále Biomed, Ecoheart, Urtekram, Natura Siberica). Ty by neměly obsahovat fluorid, chlorhexidin, parabeny a jako antibakteriální přísadu používají přírodní složky. Počítejte s tím, že přírodní zubní pasty méně pění (neměly by obsahovat SLS), což není na závadu - naopak vás to vede k důkladnějšímu mechanickému čištění.

Pokud byste rádi snížili komunální odpad, můžete nahradit jednorázové odličovací tampony pratelnými. Je jich velká

spousta typů (bavlněné, bambusové, atd.). Já osobně jich mám více, ty jemnější na denní používání při odličování, ty drsnější na odstraňování pleťové masky, apod. Jejich údržba je velmi jednoduchá - praní na 60 stupňů.

Velmi jednoduše můžeme nahradit i vatové tyčinky na čištění uší (ty běžné jsou vyrobeny z plastu a po použití patří do směsného odpadu). Ekologické „uchošťoury“ jsou vyrobeny nejčastěji z papíru, resp. recyklovaných kartonů v kombinaci s bavlnou a jsou rozložitelné.

Dalším, možná překvapivým tipem, jsou přírodní zubní kartáčky, jež se vyrábějí nejčastěji z bukového či bambusového dřeva (a jsou tak biologicky rozložitelné). Běžné kartáčky jsou totiž vyrobeny z plastu, ale po použití se mají vyhodit do směsného odpadu. U dřevěných kartáčků je opět velký výběr, stejně tak i co se týče tvrdosti štětin (jež jsou také přírodní a neobsahují tak BPA). Jinou možností jsou kartáčky vyrobené z kukuřičného škrobu (např. dětské kartáčky od značky Jack n' Jill). Pokud vás výše zmíněné kartáčky nezaujaly, asi nejpodobnější těm běžným jsou kartáčky např. od značky Tio. Jsou vyrobené téměř výhradně z obnovitelných zdrojů, mají vyměnitelné hlavice. Sice hlavici pak vyhodíte do směsného odpadu, ale je mnohem méně než celý kartáček a na skládce se rychleji rozloží.

Věříme, že vás některé tipy zaujaly a některé třeba využijete i jako tipy na vánoční dárek. A tímto bychom se s vámi chtěly v tuto chvíli na nějakou dobu s naší rubrikou rozloučit. Až zase nasbíráme další inspiraci, určitě se s vámi rády podělíme.

Jannette Knížková Barbora Janková

PŘÍBĚH PARBUSOVY CUKRÁRNY

Každý dům, každá rodina má své příběhy... Následující řádky vznikly hlavně díky dokumentům z rodinného archivu rodiny Parbusových. Za vzpomínky a zapůjčení dokumentů patří poděkování paní Janě Havlíkové a Martině Kamelské, vnučce a pravnučce cukráře Rudolfa Parbuse.

Parbusova cukrárna bývala v domku s čp. 162 vedle hotelu Ostende. Domek byl postaven na začátku 30. let a cukrárna v přízemí byla jednou z mnoha živností, které v Choceradech vyrostly jako houby po dešti v meziválečné době díky přílivu výletníků z Prahy. V domku bývala ještě také Bařova prodejna obuvi. Manželé Parbusovi si cukrárnu v Choceradech zařídili jako „pobočku“ své již fungující pražské cukrárny. V Choceradech bývali zprvu jen přes léto, teprve během válečných let sem

přesídlili natrvalo. Jejich cukrárna byla jedním ze smutných příkladů násilného začleňování obchodů a živností do tzv. socialistického sektoru v 50. letech minulého století. V rodinném archivu se zachovala řada dokumentů, které docela výstižně osvětlují situaci v tehdejších letech.

Koncem roku 1949 vstoupili manželé Rudolf a Františka Parbusovi do lidového spotřebního družstva Jednota. S Jednotou se museli dohodnout na podmínkách předání cukrárny. Jednota měla od nich

„pronajatou“ jednu prodejní místnost. Oba pak v cukrárně pracovali dále, ale již jako zaměstnanci Jednoty, kteří museli plnit stanovený plán... I přes to, zodpovědnost a hrdost za dobře odvedenou práci v nich zůstávala dál. A tak paní Františka, která cukrárnu téměř 10 let dále vedla, otvírala prodejnu nad rámec stanovené prodejní doby i každou neděli. Společně s manželem vylepšovali zboží, které dle jejich cukrářské cti nebylo dostatečně kvalitní...

V roce 1959 ale paní Františka těžce

onemocněla a nemohla již práci v cukrárně zastávat, jejich povinností se tehdy nakrátko ujal manžel. V tomtéž roce ministerstvo financí vydalo vyhlášku (č.88/1959), podle které mohly socialistické organizace získávat do vlastnictví majetky soukromníků.

Pravděpodobně někdy koncem roku 1959 cukrárna skončila, na žádost Jednoty museli Parbusovi vyklidit i další místnost (přípravnu) za prodejnu. Hned v únoru roku 1960 pak obdrželi dopis z Finančního odboru ONV Benešov, který jim oznamoval, že jejich domek včetně zahrady bude vyvlastněn a převeden do vlastnictví Jednoty. Současně měla Jednota dostat též celý inventář cukrárny. Jednalo se o zařízení (regály, pult, stoly atd.) i nádobí a další vybavení, včetně např. elektrického automatického výrobku na zmrzlinu značky Tatra, který pořídil Rudolf Parbus v roce 1946 za 60.000 Kč. Jako náhrada za všechny tyto věci byla manželům Parbusovým určena částka 535 Kč... Roz-

hodnutí zdůvodnil odbor tím, že: „Provedeným šetřením bylo zjištěno, že Jednota l.s.d. ve Voticích shora uvedené věci užívá na základě nájemního poměru, a potřebuje je nezbytně k plnění svých úkolů ...“

Následovalo další dopisování s úřady, se ztrátou zařízení cukrárny se manželé Parbusovi „smířili“, ale proti rozhodnutí o vyvlastnění se odvolali, namítali logicky, že zahrada

a zbytek domu nikdy nesloužily obchodním účelům, nýbrž rodině pro bydlení, a Jednota je pro svůj provoz nepotřebuje. Domek nakonec uhájili. Jednota si veškeré zařízení cukrárny odvezla, z prodejny se stalo pouhé skladiště a v přízemí zůstal jen obchod s obuví, který také provozovala Jednota.

Manželé Parbusovi zemřeli krátce po sobě v roce 1967, domek pak využíval jejich syn (také Rudolf) s rodinou, ten se ještě po revoluci dočkal navrácení majetku. Obuv v přízemí přetrvala až do revoluce, pak měl krámek pronajatý krátce, než vybudoval obchodní dům, Pavel Procházka a na posledy zde provozovala dokonce dva obchody najednou paní Miloslava Sukupová, a to obcerstvení v bývalé cukrárně a vedle textilu. V roce 1994 oba krámky skončily, a tím i obchodní historie tohoto domku, ač ještě dlouho potom ji připomínaly výlohy. Nyní slouží domek již jen pro bydlení.

Klára Růžicková

FARNÍ KRONIKA CHOCERAD

Jedním ze zdrojů k nahlížení do dávné minulosti jsou církevní kroniky. Také farní úřad v Choceradech prostřednictvím místních farářů vedl takové záznamy. Z kopie farní kroniky z let 1835 – 1958 vybíráme pro vás několik ukázek. Kronika obsahuje samozřejmě zápisy zejména z církevního dění a farního hospodaření, ale faráři také dosti spolehlivě zaznamenávali různé mimořádné situace jako povodně, kruté mrazy, požáry, neúrody apod., které silně poznamenávaly životy obyčejných lidí, a tak je také svědectvím o jejich těžkých životech.

Na začátku byla kronika psána v němčině, v roce 1845 poznamenal do ní tehdejší farář František Křesán: „**Čechové jsme, česky píšme i hovoříme!**“, a od té doby je tedy psána v češtině, často ale ve sverázném až nečitelném rukopisu. Přepsané zápisy jsou uvedeny v autentickém znění, tedy ne podle současných pravidel pravopisu. Určitě si všimnete, tehdy běžné užívaného poněmčeného názvu Kocerady a dalších „chyb“.

Krutá zima roku 1846/47

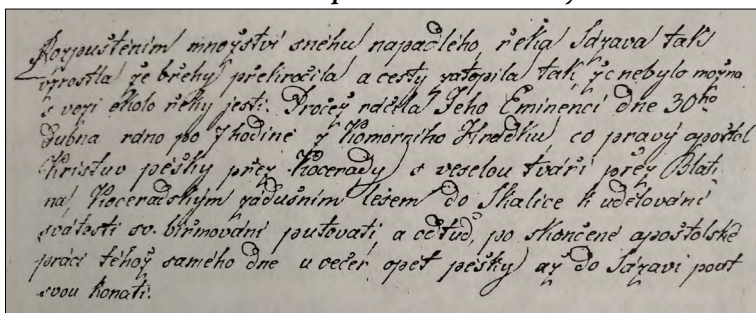
Zima toho roku byla nesmírná, která již měsícem listopadem počala, množství sněhu vypadlo a kruté mrazy až do měsíce dubna nadržovali, tak že mnoho lidí cestujících mrazem a zimou na cestě zahynulo.

Zima s počátku mírná k posledu stala se krutou a dlouhou (rok 1853)

Tento rok co se povětrnosti týká, jest neobyčejný v zimních měsících, nebo až do polovice měsíce února zima velmi mírná byla, sněhu žádného a mrazíky jen noční malý, tak že řezníci i sládci v starosti byli odkud sobě led

naloží pro léto, však ale v druhé polovici února a v měsíci březnu množství sněhu napadlo tak že někde na sáh ho leželo a zima tak krutá nastala, že teploměr na 20° pod nulu padl, a zima tato dodržela až do měsíce dubna, tak že kníže pán i paní kněžna z Hrádku do Koceradu ku vzkříšení Páně dne 20tého března přijeli na sáních.

Ukázka rukopisu z církevní kroniky

Vyhoření statku Josefa Ptáčka v Koceradech

Dne 8.ho září 1861 v noci ve 3 hodiny vypukl v Koceradech v čísle 26 v statku Josefa Ptáčka (pozn. redakce: později Hervertův statek), nepochybně z nepozornosti, požár, jenž vbrzku nejen byt, kůlnu naplněnou pící a slámou, nýbrž i hojně naplněnou stodolu

uchvátil a zničil. Poněvadž ze stodoly hořící sláma větrem odnášena byla, hrozilo celým Koceradům, zvlášť ale farním stavením, na které vítr oheň hnal, velké nebezpečství. Řízením Božím a příčinlivostí lidskou oheň byl přemožen, tak že mimo jediného toho statku, který ale do prachu vyhořel, žádné jiné stavení neutrpělo.

Povodeň a zboření mostu v Koceradech (rok 1862)

Ačkoli zima byla velmi mírná a sněhu nenapadlo, tak předce dvoudenním lijákem potoci a řeka Sázava k jaru tak se rozvodnila, že v Koceradech byla povodeň jakouž zde pamětníka není. Řeka zatopila všechny luky a pole na březích svých, pobralla nábytky, dříví, v mlýnech kola

celé a došahovala v Koceradech až k panské hospodě (pozn. redakce: později sokolovna). O celý loket byla voda vyšší než v roce 1845. Škoda povodní touto učiněná jest náramná, zvlášť mlynáři v tomto okolí mnoho utrpěli. Ze sbírek k prospěchu uškozených všudy zavedených i Koceradští chudí obyvatelové, jenž povodní touto utrpěli, podělení byli. Dostali 400 zl r.č.

(pozn. redakce: zlatých rakouského čísla - rakouská měna v letech 1857 - 1892), čímž většinu škoda dobře se nahradila. Nejznamenitější škodu obec Koceradská utrpěla pobráním starožitného dřevěného krytého mostu přes řeku, který dne 2.ho března 1862 ve 2 hodiny z rána povodní strhán a odnešen byl. Poněvadž přivozu nebylo, živost v Koceradech přestala, až teprve když nákladem bývalé vrchnosti Komornohrádeckého statku prostranný prám vystaven a tento 16.ho dubna i obecně k používání ponechán byl, poněkud předešla živost zde opět nastává.

Rádění vichřice 1870

I letošní rok pro panující sucho byl málo ourodný, v noci ze 26 na 27 října strhl se opět náramný víchř a burácel s tak neobyčejnou silou, že kdo ráno vstal a z obydlí svého vyšel -

nemoha po celou noc ani oka zamhouřiti - ani své vlastní rodiště poznati nemohl. Některá stavení byla docela bez střechy, jejíž jednotlivé částky daleko rozmetány, z některých stavení ležel veliký díl tašek místo na střeše roztržtých na ulici, štíty domu, jednotlivé zdi a ploty zahrad byly svaleny, okna místo skla peřinami a šatstvem zacpána, doškové střechy vyhlížely, nebyli-li docela ztrženy, co velikánští ježkové, těžko bylo naleznouti stavení, které bez pohromy zůstalo.

Ze zdejšího farního bytu zbořen štít, na straně ke kostelu, střechy byly porouchané, v kostele okna vytlučená a průvanem takle povstálým sochy svatých skácené. I v zahradách a lesích bylo veliké množství stromů zporáženo. Tak v této krajině jedna nehoda druhou stíhá a nemajetní bez toho lid ještě do větší bídy vrhá.

Mráz 1876

V noci na 20.ho května 1876 panoval krutý mráz. Stromy hojně kvetly a ranější žita byly vymetané. Mráz květ i listy i klasy spálil, proto letos v celém okolí ani jeden strom neměl ovoce a žitné klasy byly prázdné. V létě vládlo parno a sucho, tím vyhynuly jetele, trávy a slámy nebylo a zeměčata jak na poli tak zvlášť ve sklepích hnily.

Neúrody vážnouti obchodu, nedostatek výdělku způsobily velkou bídu mezi lidem v tomto okolí. I továrník a majitel sklárny v Rástokách u Vlkovce a hospodářství v Koceradech č.2 jménem Josef Jejkal, který chrámu Koceradskému pěkný lustr daroval, a jehož otec v Rástokách sklárnu vystavěl, nucen byl tyto živnosti prodati.

Ivo Kořínek

LEDEN NA ZAHRADE

Průměrné teploty ovzduší v tomto měsíci jsou -2°C v nadmořské výšce 400 metrů a na každých sto metrů se snižují asi o půl stupně, a tak v 600 metrech n.m. je průměrně kolem -3°C. Vegetace je v hlubokém spánku, půda je promrzlá v celé orniční vrstvě, na povrchu je asi -2°C, v hloubce 20 cm naměříme přibližně -0,5°C, v 60 centimetrech 2°C a ve 100 cm 4°C. Ochlazování dále pokračuje až do konce ledna o další 2°C.

Vodní srážky většinou sněhové činí v průměru 50 milimetrů ve 400 metrech nad mořem. Často se vyskytují námrazy a ledovky. Den trvá na Nový rok pouhých 8,05 hodin, na konci ledna již 9,15 hodin a slunečního svitu je pouze okolo 50 hodin, což je jen 3% z celoročního svitu.

Uskladněné hlízy jirínek, mečíků, begónií apod. pravidelně kontrolujeme z hlediska výskytu skládkových chorob (plísň, hniloby). Můžeme urychlit některé venkovní druhy cibulovin (hyacinty, tulipány, narcisy).

Provádíme též pravidelnou kontrolu uskladněného ovoce a zeleniny, vyřazujeme veškeré poškozené plody. Ve skladě udržujeme teplotu v rozmezí 2 až 5°C a vzdušnou vlhkost kolem 90% a dostatečně větráme. Ovoce je nutné skladovat odděleně od zeleniny, aby nepřijímalo její pachy.

Pokojové květiny zaléváme jen střídme a téměř nepřihnojujeme. Kontrolujeme výskyt chorob a škůdců. V bytech se suším vzduchem nezapomeneme na zvlhčování okolního prostoru pomocí odpařovačů a rosičů.

Substrát u přezimujících kbelíkových rost-

lin (fuchsie, oleandry, fíkovníky, durmany apod.) udržujeme sušší, aby nedocházelo k zahnívání kořenů. Nezapomínáme na občasné vyvětrání celého prostoru. Teplotu udržujeme od 5 do 10 °C. U neopadavých druhů je nutný přístup světla (citrusy, myrty, oleandry).

Mezi převisle rostoucí pokojové květiny patří voděnky. Rod zahrnuje řadu různých zbarvených druhů a hybridů. Rostliny vyžadují dostatek světla a chladnější místnost, především přes zimu. Nevýhodou těchto rostlin je krátkověkost, takže je u nich nutné časté přemnožování a zmlazování. Řízky výborně zakoření i v nádobě s vodou.

Odstraňujeme sníh a námrazu na stále zelených keřích, případně koniferách, aby se nerozlomily, u sloupových forem je dobré větve svazovat. Sníh může poškodit i dřeviny v nádobách na terase nebo balkóně, také holomráz citlivé dřeviny silně poškozuje, proto je třeba vědět, které rostliny je vhodné na zimu umisťovat do bezmrazých prostor s dostatkem světla.

Za bezmrazých dnů můžeme začít s průklestem u okrasných dřevin, ale pozor, u keřů kvetoucích na jaře odstraňujeme pouze suché a odumřelé výhony, pokud si nejsme jisti, je vhodné počkat s řezem až na předjaří.

Přihnojujeme kompostem, rozleželým hnojem, popřípadě průmyslovými hnojivy. Pokud močůvkujeme, pak na sníh, nikoli na zmrzlou holou půdu.

Odstraňujeme starou odumřelou borku, mechy a lišejníky na kmenech a kosterních větvích na předem připravenou plachtu, odstraněný odpad spálíme. Můžeme začít s ře-

zem starších stromů jabloní a hrušní, které jsou zanedbané nebo které mají malé přírůstky. Odstraňujeme hlavně křížící se, zahušťující, převislé a odumřelé větve. U stromů, které vykazují větší roční přírůstky než 30 cm, ponecháme provádění řezu na období dubna. Případné brzké provádění řezu u těchto stromů v období ledna až března vede k malé plodnosti, vyprovokování velkých přírůstků v následující vegetaci a fyziologických poruch u plodů.

Pravidelně kontrolujeme stav oplocení, případně opravíme zjištěné závady. V bezmrazých dnech můžeme odebírat rouby z jižní části zdravých stromů. Na odebírání rouby nesaháme v žádném případě holou rukou. Rouby označené jmenovkou zakládáme do vlhkého písku v chladném sklepě, nebo je můžeme uložit na severní straně budov.

Přikrmujeme užitečné ptactvo, které mimo jiné plní v zahradě funkci regulátora hmyzích škůdců. Mezi nejužitečnější patří všechny druhy sýkor, které za vegetace v době krmení mláďat sesbírají denně takovou hmotnost hmyzu, kolik samy váží. Ke krmení sýkor je velmi vhodné slunečnicové semínko.

Petr Kumšta

ALARMY – KAMELSKÝ

Montáže a servis elektronických zabezpečovacích systémů
JABLOTRON

František Kamelský

602 393 516 f.kamelsky@seznam.cz

CHOCERADSKÝ ZPRAVODAJ • Dvoutměsíčník Obce Chocerady • Ročník 26 • Náklad 590 výtisků

Vydavatel: Obecní úřad Chocerady • Odpovědný redaktor: Eva Bubnová • Redakce: Bc. Klára Růžičková, Ing. Ivo Kořínek

Registrace: MK ČR E 10760 • Obecní úřad Chocerady, 257 24 Chocerady 267

Tel.: 317 763 511, fax: 317 792 240, e-mail: starostka@chocerady.cz, www.chocerady.cz

Cena inzerce: 6 Kč / cm2 Toto číslo vyšlo 15.12. 2020